

W związku w rozpoczynającym się wiosennym redykiem owiec na terenach Polski południowej oraz zagrożeniem zawleczenia pryszczycy z terytorium Słowacji, gdzie w 2025 roku wystąpiły ogniska choroby, Główny Lekarz Weterynarii zwraca się z prośbą o możliwie jak najszerze udostępnienie poniższego apelu do hodowców owiec.

Główny Lekarz Weterynarii apeluje o:

- powstrzymanie się od wykonywania czynności związanych z obsługą zwierząt przez osoby, które w ciągu ostatnich 48 godzin uczestniczyły w polowaniu na zwierzęta łowne lub odłowie tych zwierząt albo miały kontakt ze zwierzętami wolno żyjącymi,
- powstrzymanie się od wykorzystywania do obsługi stada, wspólnych narzędzi oraz sprzętu używanych do obsługi zwierząt również w innych gospodarstwach utrzymujących zwierzęta parzystokopytne,
- powstrzymanie się od wypasu stad łączonych, pochodzących z różnych gospodarstw zlokalizowanych w różnych państwach,
- w przypadku prowadzenia wypasu stad pochodzących z różnych gospodarstw zlokalizowanych na terenie Polski, każdorazowe zgłaszanie takiego wypasu do właściwego miejscowo kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, wskazując liczebność zwierząt w każdym ze stad, oraz każdej zmiany lokalizacji wypasu,
- bieżące oczyszczanie i odkażanie narzędzi oraz sprzętu wykorzystywanych do obsługi zwierząt,
- uniemożliwienie osobom postronnym wchodzenia na tereny, na których prowadzony jest wypas owiec,
- zabezpieczenie pastwisk w sposób minimalizujący możliwość przedostania się zwierząt dzikich,
- dokonywanie codziennego przeglądu stanu zdrowia zwierząt, szczególnie pod kątem występowania objawów nasuwających podejrzenie wystąpienia pryszczycy. U owiec objawem, który powinien nasuwać podejrzenie pryszczycy jest nagłe wystąpienie kulawizny u znacznego odsetka zwierząt oraz wysoki wskaźnik jagniąt padłych.

Z innych możliwych objawów obserwuje się:

- pęcherzyki i pęcherze występujące na błonie śluzowej w jamie gębowej, na wargach, języku, w okolicy otworów nosowych oraz na wymieniu, strzykach, w szparze międzyczaricowej i na koronkach racic, po ich pęknięciu - nadżerki,
- temperaturę ciała podwyższoną o 1,5 - 2,50C,
- apatię,
- obfite ślinienie, otwieranie jamy ustnej z charakterystycznym mlaskaniem,
- utrudnione przeżuwanie i utrata łaknienia, spadek mleczności aż do całkowitego zaniku,
- kulawizny jednocześnie na wiele kończyn, sztywny chód.

Pryszczycza (FMD) jest wysoce zakaźną i zaraźliwą wirusową chorobą zwierząt parzystokopytnych domowych oraz dzikich. Na zakażenie najbardziej wrażliwe jest bydło, następnie świnie, owce i kozy. Wirus wydalany jest przez zakażone zwierzę na ok. 4 dni przed wystąpieniem u niego objawów chorobowych. Zakażone i chore na pryszczycę zwierzęta wydają wirus z wydychanym powietrzem, wydzielinami oraz wydalaminami.

Największa koncentracja wirusa znajduje się w płynie surowiczym i nabłonku pojawiających się pęcherzy. Źródłami zakażenia mogą być:

- zwierzęta chore,
- ślina, kał, mocz,
- nasienie i zarodki,
- pasza, woda, żłoby, podłogi, pastwiska, skóra, wełna, ręce i odzież obsługi, środki
- transportu, mleko i jego przetwory,
- mięso i jego przetwory,
- odpadki kuchenne.

Ze względu na ryzyko przeniesienia choroby do Polski, narażenie kraju na bardzo duże straty w przypadku wybuchu pryszczycy oraz konieczność uśmiercenia zwierząt z gatunków wrażliwych (bydło, owce, kozy, świnie) ze stad, które były narażone na kontakt z wirusem, proszę o potraktowanie sprawy jako bardzo ważnej.